

Titel: **Detektivsæt**

Tema: Krimi, spion, detektiv, agent, leg og læring, læselyst, fremstilling, fortolkning, scenariebaseret skrivning, udklædning

Fag: Dansk

Målgruppe: 4.-6. klasse

Materialesæt til mellemtrinnet med krimibøger, udklædning og detektivudstyr.

Bøger - 3 af hver titel

- Journal X: Afhugget, Kit A. Rasmussen. Alinea, 2019
- Journal X: Kælderrummet, Kit A. Rasmussen. Alinea, 2019
- Journal X: Flammernes kløer, Kit A. Rasmussen. Alinea, 2018
- Journal X: Farligt affald, Kit A. Rasmussen. Alinea, 2019
- Journal X: Vampyrkulten, Peter Grønlund. Alinea, 2018
- Journal X: Rockerdrabet, Peter Grønlund. Alinea, 2018
- Sherlock Holmes: Et studie i rødt, Arthur Conan Doyle. Flachs, 2021
- Sherlock Holmes: De fires tegn, Arthur Conan Doyle. Flachs, 2021

Genstande

- Udklædning som spion/agent, detektiv og politibetjente
- Udstyr, bla. forstørrelsesglas, paryk, falsk skæg, briller, pen med usynligt blæk, fingeraftrykssæt
- Spil med uopklarede sager og spor

Denne pædagogiske vejledning kommer med praksisnære ideer til, hvordan du bruger kassens bøger og genstande. Sæt læselyst og læring på skemaet og få tekstproduktionen i gang på en inspirerende måde. Klassen kan lege detektiver og opklare sager, skrive rapporter, anmeldelser af forbrydelser, interviewe mm.

Faglig relevans/kompetenceområder

Indenfor kompetencerne fortolkning og fremstilling kommer vi omkring disse emner:

Fortolkning		Fremstilling	
Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten.	Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde.	Eleverne kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster.	Eleven har viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer.

Det er også et formål at fremme læselysten hos eleverne på mellemtrinnet.

Med dette forløb kan eleverne læse, skrive og kommunikere i et forum hvor fantasien kan få frit løb i stilladsede rammer.

Sådan får du bøgerne i spil

Kassen indeholder 6 bøger fra serien 'Journal X' og de 2 første bøger med mesterdetektiven Sherlock Holmes.

I den nyere krimiserie 'Journal X' er det børn der har hovedrollen og som opklarer sagen. Der er mange forskellige bøger i serien. De kan læses uafhængigt af hinanden, men tager udgangspunkt i den samme

rammefortælling: Anders og Kalle finder i asken fra kriminalassistent Madsens hus en metalkasse fyldt med gamle journaler. Det viser sig at være uopklarede sager, som Madsen har efterforsket. Anders og hans bedste ven Kalle går i gang med at opklare de mange mystiske sager.

I den klassiske serie er om den verdenskendte fiktive detektiv Sherlock Holmes og hans ven Watson, der opklarer mord og bedrag, er det detektiven der bliver tilkaldt, eller som ikke kan lade være med at stikke snuden i sagerne, og som ved snilde og logisk omtanke regner ud hvem morderen eller bedrageren er. Bøgerne er forkortede versioner i et forenklet sprog, der læner sig tæt op af originalerne. De er flot illustreret og har små faktabokse med ordforklaringer. En appetitlig læsevenlig klassiker.

Før du læser

Snak om krimier som genre: Brainstorm med eleverne hvor de kender ordene krimi, detektiv og spion fra. Fortæl evt. lidt om genren. Lav en krimiord-plakat, I kan have hængende i klassen. Se billede på næste side.

Kort om Krimi som genre

Krimi er en undergenre til litteratur og film. I en krimi er historiens omdrejningspunkt, at der er foregået noget kriminelt, som skal opklares. Opklaringen er fortællingens altoverskyggende formål, og det er også det, hovedkarakteren bruger hele historien på at lykkes med. I begge de valgte serier til detektivsættet er hovedpersonerne en slags detektiv, der er med til at opklare sagen. De hjælper politiet på rette vej. Plottet kan være, at vi får at vide hvor og hvilken forbrydelse der er begået. Gåden går så ud på at finde ud af hvem, der gjorde det. Det kan også være et motiv, der ledes efter. Altså hvorfor mordet eller forbrydelsen blev begået.

Spør: Den gode krimi lægger 'spor' ud i fortællingen, som gør, at du hele tiden kan gætte med og se, om du kan løse gåden sammen med eller før hovedpersonen. Disse spor kan bevidst være vildledende, da det vil virke kedeligt at læse en bog på mange sider, hvis man har løst gåden efter de første sider. Overraskelsesmomentet ved selve opklaringen er også et vigtigt virkemiddel.

Suspence og surprise (spænding og overraskelse): Overraskelsesmomenter er vigtige fortællekneb i krimien - og ikke kun i slutningen. Spændingen bliver bygget op gennem hele bogen, og når du tror der er ro, kommer overraskelsen. Suspence betyder spænding og knebet går ud på at trække spændingen ud længst muligt uden det bliver kedeligt.

Mens du læser

Brug arket 'Mens du læser': Stop op 2 gange undervejs mens du læser og lav et lille resume af, hvad du ved om mysteriet indtil nu, og opstil din egen teori. Hvad er gåden? Hvem er den mistænkte indtil videre? Hvem er de medskyldige? Hvad er der foregået? Hvorfor tror du forbrydelsen fandt sted? Når du har læst bogen færdig, kan du se hvornår du gættede gåden.

Efter du har læst

Bogtrailer: Gå sammen i grupper af 3-4 personer. I skal lave en bogvideo til det lokale bibliotek. I kan vælge at lave den som video eller som podcast. Vælg en bog i serien. En af jer læser bagsideteksten højt. Øv det flere gange og tag gerne flere takes. Én lytter, og én læser. Notér hvilke lyde I støder på undervejs og som ville være gode baggrundslyde. Find WeVideo på Skoletube, hvor der er mange lyde at vælge mellem, f.eks. hundegøen, skridt, fuglekvidder, nøgler der rasler osv. Hvis de ikke har den rette lyd, kan I optage lyden selv. Indlæs jeres introstykke på WeVideo og rediger lydeffekterne ind. Tag et billede af forsiden af bogen og sæt jeres trailer ind som en QR-kode. I finder en hjemmeside til formålet ved at søge på 'URL til QR-kode'.

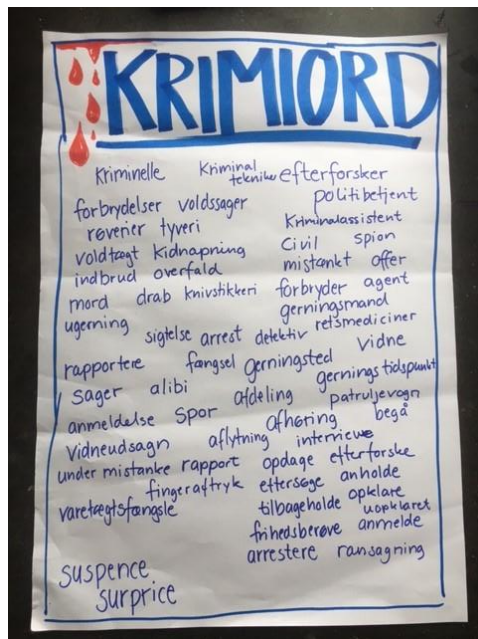
Sådan får du genstandene i spil

Tag Sherlock hatten på og piben i munden: “Jeg hedder Sherlock, Sherlock Holmes. Jeg har til huse i Baker Street i London. Jeg har en fin næse for mysterier og en logisk sans til at opklare dem. Når jeg er på mission har jeg altid min hat på, og min pipe og mit forstørrelsesglas med. Man ved jo aldrig hvad man kan komme ud for og så selvfølgelig min gode ven doktor Watson. Sammen har vi løst utallige gåder og opklaret mysterier. Dem kan I læse om i talrige bøger, tv-serier, teaterstykker og podcasts, og der er mange der digter videre og får mig ud på nye mysterier. Måske kan I også dét.”

Omdan klassen/skolen til politistation og gerningssted

Del klassen i 3 grupper: Gerningssted, politistation og medier. Du kan vælge at inddele efter opgave eller at inddele din klasse efter roller, eller de kan selv vælge roller. Se vedhæftede rollefordelingsliste. Gerningsstedet skal i gang en halv time før de andre. Læs evt. en kriminovelle højt, eller lyt til første afsnit af podcasten ‘21 roser’, gå i gang med at læse bøgerne i kassen, se et afsnit af en krimi sammen mens en eller to grupper laver et gerningssted. Du finder forslag i bunden af denne vejledning. Før I starter, kan I lave en ordplakat og få opfrisket krimiord og politi fagudtryk. Se eksemplet her til højre:

Gerningssted: I kan godt have flere gerningssteder i spil, så der er flere sager at opklare. Holdet omkring gerningsstedet er: Vidner, offer, medsammensvorne og gerningsmand. Start med at hjælpe hinanden med at beskrive hvad der er sket. Hvilken kriminalsag ville der være i dit lokale miljø? Lav en historie hvor alle dele af ugeringen/ forbrydelsen er beskrevet. Forestil jer hvad der er sket. Hvem er gerningsmanden? Eventuelt med hvilken våben er forbrydelsen sket? Hvordan er det foregået? Og hvad var motivet for forbrydelsen? Sted, mordvåben, motiv, vidner mm. Brug minimum en halv time på at finde på og skrive i fællesskab. Find dernæst ud af hvilke spor I vil lægge ud.

Husk at selv de mindste ting er af betydning: En kniv, en hat, et hårstrå, en iturevet seddel med en note (feks. en huskeseddel, to-do-liste) noget der indikerer tid, en tom tallerken med spor af havregryn. Lav dernæst et gerningssted. Byg jeres gerningssted et sted på skolen eller i et afskærmet hjørne af klassen. I kan se på billederne hvordan I kan gøre. I kan også få inspiration fra et af scenarierne på papkortene i kassen. Udfyld skemaet til gerningsstedet så har I noget at arbejde med.

Politistation: Nogle skal ud på gerningsstedet iført uniformer og tage fingeraftryk, interviewe vidner og anholde mistænkte. Tilbage på stationen er nogle parate til at afhøre de mistænkte, som fotograferes til databasen og beskrives. Derefter skal efterforskeren/detektiven forsøge at løse gåden ud fra de indsamlede informationer, og der skal rapporteres og argumenteres for, hvem der skal anholdes. Skriv en politianmeldelse, se skriveskabelonen.

Medier: Journalisten og interviewereren skal prøve at være objektive og beskrive sagen så præcist og tæt på kernen som muligt. Det er vigtigt I forbereder hvad I vil spørge om. Egner sagen sig til at bringe en efterlysning, en omtale eller en nyhedsartikel? I skal måske endda lave både et skriftligt indslag og en video. I kan også lave et talkshow hvor I spiller hovedpersonerne (Anders og Kalle fra Journal X-bøgerne). Én spiller tv-vært, én efterforsker, én Anders og én Kalle. I skal selvfølgelig også have en der kan filme. Find en god baggrund. Hjælp hinanden med at forberede spørgsmål. Det kunne være: Hvad var jeres første spor? Hvordan kom I på sporet af gerningsmanden? Hvad var den sværeste situation at være i? Hvordan er det, når nogle rollinger blander sig i sagen? Øv jer i at spille scenen og optag gerne flere gange.

Supplerende materialer

Krimigenren

‘Krimitema 4.-5 - Gode krimier til mellemtrinnet’, Mirjam Hoel Nielsen. CFU Absalon, 2022
Huskeseddel i MitCFU med krimifilm og -bøger, som du kan supplere med - <http://mitcfu.dk/lnkyjed>

‘Krimi, dansk i dybden’, Kirsten Sonne Harild. Gyldendal, 2013
Om krimi til læreren - <https://mitcfu.dk/50774597>

Skriveopgaver

‘Skrivesituationer 2’, Karina Kiær og Minea Neigaard. Gyldendal, 2019
Skriv en indledning til en krimi, side 28-29 - <https://mitcfu.dk/46544595>

‘Skriveskud 5. kl.’, Sabine Birch Larsen. Gyldendal, 2020
Skriv et interview, side 54-55 - <https://mitcfu.dk/48309771>

Podcast

‘Stop! Det er politiet’. GoLittle PLAY. Krimipodcast for børn: - <https://podcasts.apple.com/gr/podcast/stop-det-er-politiet-virkelige-krimi-historier-for-b%C3%B8rn/id1589013572>

‘21 Roser - en fortælling i lyd og billeder’, Krister Moltzen og Claudia Bille Stræde. Third Ear, 2018. En podcastkrimiserie om det største narkosmugleri i Danmark, med podcast og små animationsfilm - <https://21roses.dk/>